

Пирански дани архитектуре
Пиран, Словенија,
27.11.2021-5.1.2022.

Селекција пројеката за селективну изложбу и
учешће у конкуренцији за награду *Student Honorable Mention*
испред Архитектонско-грађевинско-геодетског факултета Универзитета у Бањој Луци

Селектор:
доц. др Игор Кувач

Консултанти селектора:
доц. др Нермина Загора (Архитектонски факултет Сарајево),
доц. др Исидора Каран (Истраживачки центар за простор) и
Слободан Пеулић, М. Арх. (Архитектонско-грађевинско-геодетски факултет Бања Лука)

Осврт селектора

1. Одабран

Title: *HTEC Urban Community*

Location: *Banja Luka, Bosnia and Herzegovina.*

Year: *2021*

Student: *Aleksandar Marić*

Mentor: *Ass. Prof. Marina Radulj, Ass. Prof. Ognjen Šukalo, Ass. Milana Nedimović*

Пројекат *HTEC Urban Community* је подстакнут иновативним програмом за ИТ заједницу од 200 корисника, који се посматрају као индивидуалци различитих карактера и различите логике кретања кроз простор. Карактерише га прожимање унутрашњег и спољашњег простора, приватног и јавног, наслијеђеног и новог, који остварују континуирану комуникацију. Смјела позиција и ненаметљива архитектура објекта на потпуно нови начин третирају вриједну градску локацију, са финим осјећајем за обрасце његовог коришћења и развоја, те различите слојеве насљеђа. Форма је сведена на један наглашено хоризонтално развијен кубус, који користи морфологију терена и израста из њега. Елеганција хоризонталних линија, доминација транспарентних површина и виткост стубова на које се ослања стварају осјећај лакоће. Објекат се перципира као павиљон унутар великог зеленог парковског простора, те као градска тераса, која омогућава заједничко коришћење отвореног простора испод и изнад објекта, те визууре на тврђаву, ријеку и град. Насупрот строгој спољашњој геометрији, унутрашњост карактерише флуидност, а затим отвореност, проточност и повезаност. Она се остварује уз помоћ система међупростора који пружају већи осјећај повезаности са колегама и радним простором. Преплитањем и груписањем различитих типова канцеларија, затворених и отворених, формалних и неформалних, транспарентних и трансlucentних, стварају се кластери радних мјеста који су умрежени комуникацијама. Коначно, пројекат се издваја према храбрости неконвенционалног приступа, бризи према јавном градском простору и одговорности према квалитету корисничког искуства простора. Ово је архитектура која не одузима простор града, него управо супротно- даје!

2.

Title: *Hotel for the winery "Quinta do Monte d' Oiro"*

Location: *Portugal*

Year: *2021*

Student: *Vukašin Deronjić*

Mentor: *Ass. Prof. Saša Čvoro*

Hotel for the winery "Quinta do Monte d' Oiro" нас одводи у далеки Португал и сунцем окупани Медитеран у један потпуно другачији контекст. Објекат настаје у једној сложеној просторној ситуацији са карактером руралног и индустријског (пољопривредног) простора. Он се потпуно ненаметљиво изгледа спонтано, суптилно и органски "провлачи" између постојеће физичке структуре у ортогоналном систему, те се постепено низ падину спушта у поље стварајући логичну везу између два нивоа простора. Према винограду се отвара у неколико широких, разуђених потеза тако да се прожима са постојећом зеленом структуром и интегрише са цјелином. Наизглед оштри, јаки и крупни потези се слободно супротстављају природној и постојећој физичкој структури, док их истовремено поштују и повезују. Наглашена хоризонталност фасада смирује вертикалну покренутост, а смицање и меандрирање маса доприносе осјећају уситњености уз стварање низа занимљивих амбијената и међупростора. Овај одличан конкурсни пројекат је већ сам по себи одлична репрезентација школе, потпуно конкурентна на савременом комерцијалном тржишту и на високом нивоу европске *mainstream* архитектонске сцене.

3.

Title: *Motel STOP*

Location: *Krajiških brigada 2, Banja Luka, Republic of Srpska, Bosnia and Herzegovina*

Year: *2019/2020*

Student: *Sara Savić*

Mentor: *Ass. Prof. Marina Radulj, Ass. Prof. Maja Milić-Aleksić, Ass. Anita Milaković*

Мотел СТОП ауторке Саре Савић је прави школски примјер урбанистичке и архитектонске анализе у функцији процеса пројектовања. Хвалевриједна анализа контекста, правилно читање вриједности и сложена програмска вјежба резултирају архитектуром која се у потпуности ослања на мјесто и даље га надограђује. Савремени новопроектовани објекат на креативан начин транспонује вриједности великог стамбеног насеља у непосредном контексту, позивајући се на квалитете архитектуре и урбанизма из периода југословенске (пост)модерне, те на далеке узоре модернизма. Занимљив третман маса је додатно наглашен динамиком основних архитектонских елемената, материјализацијом и бојом, који одговарају на тему мотела и његову позицију на једној од главних и најбржих градских улица (тзв. Западни транзит) у Бањалуци, тако да је немогуће да остане незапажен.

4. Одабран

Title: *Urban conceptual design of the settlement "Novi Borik"*

Location: *Banja Luka, Bosnia and Herzegovina.*

Year: *2021*

Student: *Pavo Stojaković*

Mentor: Ass. Prof. Dijana Simonovic, Ass. Prof. Nevena Novakovic, Ass. Anita Milaković

Идејни урбанистички пројекат за насеље Нови Борик у Бањалуци карактерише снажна референца на насеље Борик, као највеће стамбено насеље из периода југословенског модернизма у Бањалуци. Истовремено, пројекат се бави креативним промишљањем политике и културе становања у једном новом времену, замишљајући нову врсту заједништва. Помало носталгично, пројекат се позива на основне вриједности модерног урбанизма, као што су строга ортогоналност матрице, велике дистанце, обиље отвореног јавног и зеленог простора, намјерно одбацујући вриједности систем савременог тренутка и логику неолибералног капиталистичког начина размишљања. Зато овај пројекат има све елементе насеља који омогућавају богатство различитих функција, типологије објеката вишепородичног становања, различите амбијенте, доживљаје, њихову међусобну повезаност, повезаност са посредним контекстом и коначно велики квалитет градског живота за различите врсте корисника.

Закључак

Архитектонско-грађевинско-геодетски факултет Универзитета у Бањој Луци други пут за редом има прилику да кандидује најбоље студентске пројекте за селективну изложбу и учешће у конкуренцији за награду *Student Honorable Mention* на Пиранским данима архитектуре 2021. Након што су претходни пут, запажено учешће имали пројекти (1) *Regeneration of Industrial heritage. Case study of hydroelectric power-plant revival, Banja Luka, Bosnia and Herzegovina, 2019* студента Слободана Пеулића (ментори Ragna Grytli и Малина Чворо); и (2) *Hotel Zhetysu, Almaty, Kazahstan, 2017*, студената Небојше Јеремића, Неде Медић и Ђорђа Шебића (ментор Маја Милић Алексић), овај пут су интересовање и одазив били много већи.

На позив су пристигла четири врло различита и врло вриједна пројекта, што показује позитиван раст интересовања, буђење свијести о важности међународног јавног представљања, умрежавања са другим школама архитектуре, отвореност према другачијем и критичком мишљењу, те заједничко учествовање у грађењу регионалне архитектонске сцене. Пријављени пројекти долазе са Катедре за архитектонско пројектовање и Катедре за урбанизам, од неколико понајбољих студената 3. и 4. године основних студија. Очекивано су високог квалитета, врло различити по темама, приступима и презентацији, док су основне заједничке карактеристике доминантан аналитички процес размишљања и сложен пројектантски поступак, по чему школа већ постаје регионално препознатљива. Са друге стране, пројекти такође показују да у нашој школи архитектура нажалост не успијева да се развије до краја и да остаје на нивоу концепта са одређеним проблемима комуникације и презентације кључне идеје.

Поред критеријума Пиранских дана архитектуре, интеграција са урбаном или природном средином, однос према контексту, савремено обликовање, поштивање природне и културне баштине, савремено разумијевање традиционалних архитектонских елемената, иновативни детаљи, те суптилна и добро промишљена употреба боја, текстура и свјетла, селекција је узела у обзир и два додатна критеријума, а то су иновативност приступа и репрезентација карактера школе.

С надом да ће ови врхунски пројекти бити охрабрење и подстицај свим другим студентима и њиховим менторима.